

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6722200087
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6722200087.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloletú G. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo N., S. č. XXXX/XX, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov matky G. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v M. P. č. XXX/XX, v súčasnosti bytom v A., P. an der G., X. č. XX, a otca P. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom vo N., S. č. XXXX/XX, zastúpeného Mgr. Iankom Troiakom, advokátom so sídlom vo Zvolene, Dukelských hrdinov č. 34, o zvýšenie výživného, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 14P/1/2022-107 zo dňa 10.03.2022, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“ v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku; ďalej len „C.m.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil matke G. Y., nar. XX.XX.XXXX povinnosť prispievať na výživu maloletej G. Q., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným v sume 170,- € mesačne počnúc dňom 01.01.2022 so splatnosťou vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloleteho dieťaťa P. Q., nar. XX.XX.XXXX (prvý výrok); matke uložil povinnosť zaplatiť zameškané výživné na maloleté dieťa za obdobie od 01.01.2022 do 28.02.2022 v sume 240,- € v pravidelných mesačných splátkach po 20,- € splatných popri bežnom výživnom k rukám otca maloleteho dieťaťa počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie so zaplatením čo aj len jednej splátky alebo jej časti má za následok splatnosť celého zameškaného výživného (druhý výrok); vyslovil, že týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 6P/12/2018-95 zo dňa 08.10.2018 v časti určenia výživného na maloleté dieťa (tretí výrok) a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (štvrtý výrok).

1.2 Návrhom podaným na súde prvej inštancie dňa 09.01.2022 sa otec maloletej domáhal zvýšenia výživného na maloletú zo sumy výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa na sumu 200,- € mesačne počnúc mesiacom január 2022; návrh odôvodnil tým, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na strane matky i maloletej; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k záveru, že je dôvodné zvýšenie výživného na maloletú na sumu 170,- € mesačne, ktorá zodpovedá odôvodneným potrebám maloleteho dieťaťa a tiež aj majetkovým, zárobkovým a osobným pomerom matky a jej schopnostiam; súd prvej inštancie mal za preukázané, že od poslednej súdnej úpravy výživného pre maloletú rozsudkom Okresného súdu

Zvolen č.k. 6P/12/2018-95 zo dňa 08.10.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.11.2018, a ktorým bola uložená povinnosť matke platiť na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa, došlo k podstatnej zmene pomerov na strane dieťaťa, ako i na strane povinného rodiča (matky); maloletá mala v období poslednej súdnej úpravy výživného 9 rokov a navštevovala prvý stupeň základnej školy; v súčasnom období má 13 rokov a navštevuje druhý stupeň základnej školy; osobné pomery rodičov sa od poslednej súdnej úpravy výživného nezmenili, otec žije sám s maloletou, ktorá mu bola zverená do osobnej starostlivosti v rodinnom dome svojej matky, kde s maloletou obýva samostatnú bytovú jednotku, tak ako to bolo v čase pôvodného súdneho rozhodnutia o výživnom; v dome bývajú aj matka otca s bratom otca, keď matka otca je starobnou dôchodkyňou a brat otca jej zabezpečuje starostlivosť, za čo poberá opatrovateľský príspevok; otec naďalej pracuje ako SZČO, prevádzkuje umelecké kováčstvo, v čase pôvodného súdneho rozhodnutia o výživnom zarábala priemerne mesačne v čistom 700,- €, teraz zarába priemerne mesačne v čistom 620,- €; okruh vyživovacích povinností rodičov sa nezmenil; k podstatnej zmene pomerov došlo i na strane povinného rodiča - matky; matka bola v čase pôvodnej úpravy výživného vo výkone trestu odňatia slobody s príjmom od 17,95 € do 63,12 € mesačne; matka bola prepustená z výkonu trestu odňatia slobody a v súčasnosti (od apríla 2021) žije a pracuje v A.; podľa výplatných pások matky táto za obdobie jún 2021 až december 2021 dosahuje priemerný čistý mesačný príjem 949,48 € pri práci na polovičný úväzok, na základe čoho je v schopnostiach matky prispievať na výživu maloletej sumou 170,- € mesačne zohľadňujúc aj výdavky matky, ktoré prezentovala v konaní pred súdom (100,- € mesačne na stravu, 18,- € mesačne na mobilný telefón, 150,- € za štvrtrok na oblečenie a obuv); splácanie dlhov na zdravotnom poistení v A. vo výške dlhu 400,- € so splátkou 50,- € mesačne a na Slovensku v rámci exekúcie vo výške 400,- € so splátkou 30,- € mesačne súd prvej inštancie pri výdavkoch matky nezohľadnil, pretože plnenie vyživovacej povinnosti voči dieťaťu, ktoré nie je schopné samé sa živiť je prvoradou povinnosťou povinného rodiča a táto povinnosť má prednosť pred inými nepovinnými výdavkami rodičov; odôvodnené a preukázané mesačné výdavky maloletej predstavujú spolu čiastku 350,33 €; je možné sem zaradiť inkaso 35,- € (140,- € pre 4 osoby, 140,- € / 4 osoby = 35,- €), stravu v škole 33,- €, stravu doma 150,- €, oblečenie a obuv priemerne 50,- €, vreckové 20,- €, školské pomôcky 12,50 € (jednorazový výdavok pri začiatku školského roka 150,- € / 12 mesiacov predstavuje priemerne mesačne 12,50 €), lieky 6,75 € (výdavok na lieky trikrát do roka 27,- €, priemer na mesiac činí 6,75 €), vitamíny 12,- €, palivové drevo 12,50 € (600,- € / 4 osoby / 12 mesiacov činí 12,50 €), drogériu 12,50 €, vodu 3,75 €, odpad 2,33 €; súd prvej inštancie dodal, že v týchto pravidelných mesačných nákladoch maloletej nie sú zahrnuté jednorazové výdavky, na pokrytie ktorých má výživné tiež slúžiť; matka voči vyčísleným výdavkom zo strany otca nevzniesla žiadne námietky, žiaden výdavok nerozporovala; výživné navrhnuté matkou vo výške 100,- € mesačne podľa názoru súdu prvej inštancie nezodpovedá odôvodneným potrebám dieťaťa a ani objektívnym schopnostiam matky, keď matka pracuje len na polovičný úväzok a nezdokladovala pred súdom, či si hľadá prácu aj nad tento polovičný úväzok; súd prvej inštancie poukázal aj na to, že kolízny opatrovník odporučil zvýšiť výživné minimálne na čiastku 150,- € mesačne; matka od poslednej súdnej úpravy dosahuje vyšší príjem o sumu 886,36 € vychádzajúc z najvyššieho príjmu matky pri predchádzajúcej úprave výživného (63,12 € mesačne) k súčasnému stavu príjmu matky 949,48 € mesačne; súd prvej inštancie bol toho názoru, že nie je dôvodné zvýšiť výživné na maloletú až na sumu 200,- € mesačne, ako žiadal otec, keď vyživovacia povinnosť voči maloletej má i otec, ktorý je tiež povinný si ju plniť minimálne v takom rozsahu ako matka s tým, že jeho príjmové pomery to podľa názoru súdu odôvodňujú; súd prvej inštancie prihliadol i na to, že časť peňažnej vyživovacej povinnosti otec nahrádza i osobnou starostlivosťou o maloletú, na ktorej sa matka podieľa v minimálnom rozsahu.

1.3 Nakoľko súd prvej inštancie zvýšil výživné na maloletú počnúc mesiacom január 2022, matke vznikol dlh na zameškanom výživnom pre maloleté dieťa za obdobie január až február 2022 a to v čiastke 240,- € (matka zaplatila za tieto dva mesiace spolu 100,- €), ktoré matka je povinná zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach po 20,- € splatných pri bežnom výživnom k rukám otca počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie so zaplatením čo i len jednej splátky alebo jej časti bude mať za následok splatnosť celého zameškaného výživného.

1.4 Súd prvej inštancie vyslovil, že zmenou rozsahu vyživovacej povinnosti matky na dieťa došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 6P/12/2018-95 zo dňa 08.10.2018 v časti určenia výživného na maloletú.

1.5 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine; o trovách konania rozhodol podľa § 52 C.m.p.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov účastníkov konania v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala matka včas odvolanie zo dňa 31.03.2022 (č.l. 121-123 spisu); rozsudok napadla v celom rozsahu a z obsahu odvolania vyplýva, že uplatnila odvolacie dôvody podľa § 62 ods. 1 C.m.p a podľa § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.; matka poukázala na to, že od 4 mesiacov maloletej s ňou bývala u svojich rodičov, ktorí jej pre dieťa zakúpili všetko potrebné príslušenstvo a otec neprispel ničím; rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica bol otec zaviazaný platiť matke na maloletú sumu 80,- € mesačne, ktoré však neplatil a matka bola nútená vymáhať si výživné od otca cez exekútora; v novembri 2017 dobrovoľne zverila maloletú do osobnej starostlivosti otca, nakoľko porušila podmienku a musela nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody, kde bola až do októbra 2019; nakoľko sa jej na Slovensku nepodarilo zamestnať, musela odísť za prácou do Nemecka, kde si od 24.04.2021 zabezpečila prácu na polovičný úväzok; jej priemerný mesačný príjem je 900,- € a jej mesačné výdavky sú ubytovanie 350,- €, strava 180,- €, cesta do práce 120,- €, hygiena 20,- €; mobilný paušál 19,- € a mobilný paušál pre maloletú 25,- €; exekútor 30,- € a dlh na poisťovni v Nemecku, ktorý spláca v sume 50,- €; s výživným pre maloletú vo výške 100,- € mesačne predstavujú jej výdavky cca 890,- €; na cestu na Slovensko a späť jej prispievajú rodičia; zvýšením výživného matka nebude schopná platiť ubytovanie, cestu do práce a stravu; kým bola matka maloletej vo väzbe jej matka (stará matka maloletej) nakúpila maloletej oblečenie aj obuv; uviedla, že spolu s maloletou chodí na výlety aj nákupy; tento rok jej kúpila vetrovku, otepľovačky, 2 x nohavice, bundu, 3 x tričko, spodnú bielizeň, ponožky, kozmetiku, tenisky a lyžiarky v hodnote cca 500,- €; minulý rok jej kúpila iPhone; poukázala na to, že otec si výdavky na bývanie, ktoré má v rodinnom dome navýšil; náklady na bývanie otca s maloletou podľa matky nepresahujú 80,- € až 100,- € plus strava pre dve osoby môže byť 300,- €; oblečenie, hygiena a lieky pre maloletú sú cca vo výške 70,- €; otec si svoje výdavky dáva do nákladov a ďalej má bonus na dieťa odrátaný z daní približne 800,- €; mesačné náklady otca na maloletú sú 270,- €, prídavok má 25,- € a 40,- € je daňový bonus; zdôraznila aj to, že otec má mesačný príjem 620,- €, no jeho tvrdené mesačné výdavky sú 1.495,- €; vzhľadom na vyššie uvedené matka navrhla, aby odvolací súd rozhodol tak, že je povinná platiť na maloletú výživným vo výške 100,- € mesačne počnúc dňom 01.01.2022.

2.2 Otec vo vyjadrení zo dňa 19.05.2022 (č.l. 131-132 spisu) k odvolaniu matky prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že súd prvej inštancie rozhodol v napadnutom rozsudku vecne správne a v súlade so zákonom; matka v odvolaní opakuje tie isté skutočnosti, s ktorými sa už súd prvej inštancie vysporiadal a jej tvrdenia sú účelové a nezakladajú sa na pravde; otec poukázal na to, že matka má problémy s alkoholom, drogami, gamblerstvom a v minulosti už bola 2 x odsúdená za drogovú trestnú činnosť; matka platila výživné na maloletú len počas výkon trestu odňatia slobody a od jej prepustenia sa o maloletú nijak nestarala ani neinformovala na ňu; matka len pred pojednávaním účelovo kúpila maloletej oblečenie, ale inak na potreby maloletej neprispieva; v možnostiach matky je vyšší zárobok, nakoľko v súčasnosti pracuje len na polovičný úväzok, avšak účelovo nezarába viac, aby nemusela platiť vyššie výživné; matka je v zahraničí už viac ako 2 roky a 15 mesiacov má potrebné doklady na to, aby vybavila rodinné prídavky na dieťa v A.; nie je pravdivé tvrdenie matky, že platí 350,- € mesačne na bývanie, keďže otcovi maloletej opakovane tvrdila, že bratovi u ktorého býva prispieva mesačne 100,- Eur na bývanie a 50,- € na stravu; otec poukázal aj na to, že rodina matky vlastní krčmu a v čase, keď bola maloletá u nich, nechávali ju v krčme čapovať pivo a fajčila tam cigarety, ktoré jej kúpila jej teta; otec im výslovne uviedol, že si nepraje, aby sa maloletá pohybovala v priestoroch krčmy, čo nebolo zo strany matky dodržiavané; po návšteve starých rodičov prichádza maloletá domov rozhodená a rozrušená; títo jej sľubujú množstvo vecí, ktoré nikdy nesplnia, z čoho je maloletá potom sklamaná a má to na ňu zlý vplyv, vzhľadom na čo musel otec po dohode s matkou zakázať maloletej chodiť k jej rodine do M. Nemiec; s poukazom na vyššie uvedené otec navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

2.3 Matka maloletej repliku nepodala.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

3.1 V prejednávanej veci nevykonali odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutočným stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p. preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. po zohľadnení, že podľa § 65 C.m.p. nie je viazaný rozsahom odvolania a podľa § 66 C.m.p. nie je viazaný odvolacími dôvodmi a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p. ako vecne správny potvrdil.

4.2 Podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.3.1 Odvolanie matky nie je dôvodné; pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní bol postačujúci skutkový (skutočný) stav veci, ako ho zistil súd prvej inštancie, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal aj odvolací súd (§ 383 C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.); pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní tak nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie (§ 384 C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.); odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky matky, ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa plne stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o splnení zákonných podmienok na zvýšenie výživného na maloletú a od neho závislého zameškaného výživného, v tomto smere si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie a v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. na tieto v celom rozsahu poukazuje; preskúmaním veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil; odvolací súd nezistil dôvody na odlišné rozhodnutie vo veci zvýšenia výživného a závislého zameškaného výživného a stotožňuje sa so záverom súdu prvej inštancie, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky na zvýšenie výživného a rozhodnutie o zameškanom výživnom na maloletú tak, ako rozhodol súd prvej inštancie; odvolacie námietky matky ani ostatný obsah spisu preto neboli podkladom pre privodenie zmeny napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, nakoľko ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie v tejto veci; odvolací súd nezistil ani žiadne vady konania pred súdom prvej inštancie, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 67 C.m.p.).

4.3.2 K zmene rozhodnutia o výživnom môže súd v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine pristúpiť len ak sa podstatne menia pomery oprávneného alebo povinného z vyživovacieho vzťahu, oproti pomerom, ktoré boli podkladom rozhodnutia o predchádzajúcej úprave výživného; súd teda v konaní porovnáva pomery účastníkov konania v čase poslednej úpravy výživného a v čase rozhodnutia súdu o návrhu na zvýšenie výživného; súd pri rozhodovaní nepreskúmava vecnú správnosť pôvodného rozhodnutia o výživnom a prihliada len na zmeny, ktoré tu nastali od posledného rozhodnutia; zmenou pomerov sa rozumie výrazná a dlhší čas trvajúca (teda nie dočasná) zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom (napr. také zvýšenie zárobku, či iných príjmov, prípadne ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného rodiča alebo vyšší vek dieťaťa, prípadne rozšírenie alebo zúženie vyživovacích povinností povinného rodiča a podobne); pri posudzovaní, či došlo k zmene pomerov sa vždy musí prihliadnuť aj na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine); pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa v každom prípade použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie príslušného druhu výživného.

4.3.3 Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť; výživou dieťaťa sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj, teda nielen zabezpečovanie odôvodnených hmotných potrieb dieťaťa (napr. jedlo, oblečenie, obuv), ale aj potrieb, ktoré sú dôležité pre jeho výchovu a všestranný vývoj (napr. vzdelávanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a podobne); konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane oprávneného, jednak na strane povinného a určuje sa individuálne v každom jednotlivom prípade; podľa súdnej praxe „určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej

prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného, ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu, preto každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa (aj plnoleté) je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/148/2019 zo dňa 25.09.2019); pri určení konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine) ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine); vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich primárnou povinnosťou a z tohto dôvodu má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy jeho výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine); pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada aj na to, ktorý z rodičov sa o dieťa osobne stará a uspokojuje jeho potrebu bývania; základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa, ktoré predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie jeho potrieb; musí sa urobiť reálne tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozsudku (§ 217 ods. 1 C.s.p.); výška mesačných nákladov na dieťa má predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných aj nepravidelných platieb na dieťa, aby bola jednoznačne určiteľná; z týchto základných kritérií vychádzal pri rozhodovaní aj odvolací súd v prejednávanej veci.

4.3.4 Podaným odvolaním napadla matka v celosti rozsudok súdu prvej inštancie (vo výroku o výživnom, o zameškanom výživnom, o zmene rozsudku o predchádzajúcej úprave výživného a o trovách konania); odvolací súd sa zhoduje so súdom prvej inštancie, že v prejednávanej veci boli splnené zákonné podmienky na zvýšenie výživného na maloletú zo strany matky zo sumy výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepplnoleté dieťa na sumu 170,- € mesačne, ktoré zodpovedá odôvodneným potrebám maloletej rovnako ako schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom matky; vyživovacia povinnosť rodičov k maloletej stále trvá, pretože maloletá navštevuje základnú školu a vzhľadom na svoj vek nie je schopná sama sa živiť; osobnú starostlivosť o maloletú zabezpečuje otec, s ktorým maloletá žije v spoločnej domácnosti, a ktorému bola do osobnej starostlivosti zverená rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 6P/12/2018-95 zo dňa 08.10.2018 právoplatným dňa 28.11.2018, ktorým bolo rozhodnuté aj o výživnom na maloletú zo strany matky vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepplnoleté nezaopatrené dieťa mesačne; obaja rodičia mali a aj v súčasnosti majú len jednu vyživovaciu povinnosť a to k maloletej; v čase posledného rozhodovania mala maloletá 9 rokov a navštevovala 3. ročník základnej školy; otec mal príjem ako SZČO (umelecké kováčstvo) priemerne v čistom v sume 700,- € mesačne; matka bola v čase predchádzajúcej úpravy výživného vo výkone trestu odňatia slobody a jej príjem sa pohyboval v hraniciach od 17,95 € do 63,12 € mesačne; oproti minulému rozhodovaniu o výživnom príjem otca len mierne poklesol (na sumu v priemere 620,- € mesačne v čistom) a jeho majetkové ani osobné pomery sa nezmenili; naopak došlo k zmene pomerov na strane matky, ktorá sa zamestnala v Nemecku s tým, že pri práci na polovičný úväzok v súčasnosti dosahuje príjem v priemere 949,48 € mesačne v čistom; súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní správne zohľadnil výraznú zmenu pomerov na strane matky spočívajúcu vo zvýšení jej príjmu, ale aj zmenu pomerov na strane maloletej, ktorá spočíva v tom, že od posledného rozhodovania o výživnom sa zvýšili výdavky na maloletú najmä v súvislosti s jej vyšším vekom (v súčasnosti má maloletá 13 rokov a navštevuje druhý stupeň základnej školy) a takisto sa jej zvýšili výdavky vývojom životných nákladov, ktorým doteraz určené výživné vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepplnoleté nezaopatrené dieťa nezodpovedá; odvolací súd poukazuje na to, že súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, pri zachovaní práva detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov; za odôvodnené mesačné výdavky na maloletú odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie považuje výdavky v súvislosti s bývaním a to inkaso 35,- €, palivové drevo 12,50 €, voda 3,75 €, odpad 2,33 €, ďalej je to strava doma 150,- €, strava v škole 33,- €, oblečenie a obuv priemerne 50,- €, vreckové 20,- €, školské pomôcky 12,50 €, lieky 6,75 €, vitamíny 12,- €, drogéria 12,50 €, t.j. dokopy odôvodnené výdavky maloletej spolu predstavujú približne sumu 350,33 €; v uvedenej sume však nie sú zahrnuté možné jednorazové výdavky na maloletú, keďže nie je možné zdokladovať všetky výdavky, ktoré má otec na maloletú a sumu, z ktorej by sa vychádzalo pri určení výživného nie je možné vyčísliť pevne, pretože nie všetky výdavky sa pravidelne opakujú (viaceré môžu byť nepravidelné a nepredvídateľné), resp. závisiace od aktuálnych potrieb maloletej; časť z uvedených výdavkov je krytá prídavkom na dieťa (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/88/2017 zo dňa 19.03.2018), ktorý poberá otec

maloletej; odvolací súd zdôrazňuje, že maloletá žije v spoločnej domácnosti s otcom a výlučne otec zabezpečuje maloletej osobnú starostlivosť, čo bolo potrebné pri rozhodovaní o rozsahu vyživovacej povinnosti zo strany matky taktiež zohľadniť (ako aj súd prvej inštancie urobil); s poukazom na vyššie uvedené je tak odvolací súd toho názoru, že v súčasnosti je dôvodné na pokrytie primeranej časti odôvodnených potrieb maloletej výživné zo strany matky v sume 170,- € mesačne; odvolací súd uvádza, že matka počas konania pred súdom prvej inštancie konkrétne výdavky na maloletú nerozporovala (ani v odvolacom konaní nevytkla, ktoré výdavky maloletej považuje za neopodstatnené), namietala iba skutočnosť, že si mal otec navýšiť výdavky na bývanie v rodinnom dome, nakoľko býva s maloletou v pivničných priestoroch a jeho výdavky na bývanie nepresahujú sumu 80,- € až 100,- € (pre oboch); k uvedenému odvolací súd jednak konštatuje, že zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia rodinných pomerov u otca zo dňa 01.02.2022 vyplýva, že otec s maloletou obývajú kompletnú bytovú jednotku na poschodí rodinného domu, pričom výdavky na bývanie vo vzťahu k maloletej ako zistil súd prvej inštancie predstavujú sumu 53,58 €, ktorá je takmer totožná so sumou ako uviedla sama matka maloletej; ďalej matka poukázala na to, že výdavky na maloletú predstavujú dokopy sumu 270,- € (na stravu, bývanie, oblečenie, hygienu a drogériu), s čím sa odvolací súd tiež stotožňuje, avšak matka opomenula zahrnúť do tejto sumy aj ďalšie oprávnené a odôvodnené výdavky maloletej predstavujúce pomôcky do školy, vitamíny, lieky, stravu v škole a vreckové; pokiaľ matka poukazuje na to, že ona sama má vysoké mesačné výdavky, ktoré dosahujú takmer výšku jej príjmu (oproti konaniu pred súdom prvej inštancie matka uviedla ďalšie nové výdavky a to bývanie 350,- €, stravu 180,- €, cestu do práce 120,- €, hygienu 20,- €, ktoré však súdu ničím nepreukázala a sú čiastočne odlišné oproti jej výpovedi na pojednávaní ako účastníčky konania), odvolací súd udáva, že matka v súčasnosti pracuje na polovičný úväzok, vzhľadom na čo má možnosť nájsť si popri tejto i ďalšiu (druhú) prácu na skrátený úväzok, resp. sa zamestnať na plný úväzok, čím by dokázala prípadné navýšené výdavky pokryť; vzhľadom na vyššie uvedené považuje odvolací súd stanovené výživné v sume 170,- € mesačne na maloletú za dostačujúce na úhradu všetkých výdavkov nevyhnutných pre zabezpečenie základných potrieb maloletú, ktoré je zároveň primerané schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom matky (aj otca) maloletej.

4.3.5 Odvolací súd sa stotožnil aj s napadnutým druhým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie o zameškanom výživnom za obdobie od 01.01.2022 do 28.02.2022, v ktorom súd prvej inštancie dospel k správne výpočtu zameškaného výživného na maloletú, pričom dodáva, že voči tomuto výroku matka nevzniesla žiadne konkrétne odvolacie námietky (len formálne napadla celý rozsudok súdu prvej inštancie).

4.3.6 Vzhľadom na zvýšenie výživného na maloletú zo strany súdu prvej inštancie je potrebné konštatovať aj vecnú správnosť tretieho výroku rozsudku súdu prvej inštancie o zmene rozsudku o predchádzajúce úprave výživného na maloletú.

5. Podstatné vyjadrenia účastníkov konania prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p. a § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

5.1 V prejednávanej veci odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia účastníkov, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia účastníkov konania uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p. a § 2 ods. 1 a 2 C.m.p.).

6.1 Matka podané odvolanie odôvodnila tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 C.m.p.), a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); nakoľko súd prvej inštancie dospel k záveru o zvýšení výživného na maloletú na základe riadne vykonaného dokazovania a zisteného skutočného stavu veci, ktorý súčasne správne právne posúdil, nepovažoval odvolací súd tieto odvolacie námietky matky za dôvodné (body 4.3.1 až 4.3.6 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (prvý, druhý a tretí výrok) a to vrátane závislého výroku (§ 379 písm. a/ C.s.p.) o trovách konania

pred súdom prvej inštancie (štvrtý výrok), ktorý bol tiež vecne správny a v súlade so zákonom (§ 52 C.m.p.).

8. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p., podľa ktorého ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie v spojení s § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak; podľa § 57 C.m.p., o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh; podľa § 58 C.m.p., o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí; nakoľko v prejednávanej veci nejde o konanie podľa § 53 C.m.p. a odvolací súd nezistil okolnosti pre priznanie náhrady trov odvolacieho konania (§ 55 C.m.p.), o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p. v spojení s § 2 ods. 1 C.m.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania podľa § 127 ods. 1 C.s.p. (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku). V prípade rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu alebo rozhodnutia o návrat maloletého dieťaťa do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní (§ 370 ods. 1 a 2 C.m.p.), ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 C.m.p.); súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.); výkon dobrovoľne nesplnenej povinnosti uloženej neodkladným opatrením nariadi súd vždy aj bez návrhu (§ 376 ods. 3 C.m.p.); ak po nariadení výkonu rozhodnutia povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.).